

NA STRAŻY

• DWUTYGODNIK •
ORGAN ŚLĄSKIEGO WOJEW. KOM. W. F. i P. W.

Redakcja i Administracja:
Katowice, ulica Poziomska 11

Telefon No. 13-60
P. K. O. Katowice 305300

Prenumerata: roczn. 12 zł,
kwart. 3 zł, miesięczn. 1 zł.

No. 11.

KATOWICE, 1 CZERWCA 1928

Rok II.

SPIS RZECZY: 1. Kpt. Józef Uhacz: Nasze przygotowania na IX. Olimpiadę w Amsterdanie. — 2. Dr. Eugeniusz Krajewski: Co sportowcy winien wiedzieć o zasadach racjonalnego odżywiania. — 3. Wanda Dąbrowska: Przysposobienie kobiet do obrony kraju. — 4. Por. F. Gilewski: Przygotowania boiska do zawodów lekkoatlet. — 5. Kronika sportowa. — 6. Dział sprawozdawczy.

7 FOTOGRAFII W TEKSCIE.

Kpt. JÓZEF UHACZ.

NASZE PRZYGOTOWANIA NA IX. OLIMPIADĘ W AMSTERDAMIE

We wszystkich niemal krajach wre gorączkowa praca nad przygotowaniem zawodników na IX. Olimpiadę. Wszystkie Państwa starają się pokazać światu swoją teźnyne narodową oraz kulturę cielesną, wysyłając swój kwiat młodzieży w osobach zaprezentantów danego kraju. Nie od rzeczy będzie w chwili, gdy zawisły już flagi wszystkich narodów, — uczestniczących w Olimpiadzie na stadionie w Amsterdanie — dać obraz naszych obecnych przygotowań w porównaniu z poprzedniami. — Wiedzą zapewne wszyscy, że na ostatniej Olimpiadzie nasze orły białe pozostawały w tyle za innymi narodami, przypisując to głównie niedostatecznemu przygotowaniu.

Dziś, gdy przebrzmiały długie lata wojny, gdy w Państwie naszym zapanował ład i porządek, jak również zrozumienie ważności podniesienia kultury cielesnej wśród szerszych warstw, zabrałmy się do pracy, by pokazać światu nasz dorobek ostatnich lat. Jeśli chodzi o przygotowania techniczne, postaram się w krótkości podać, co zrobiono w każ-

dym dziale i jakie możemy mieć widoki.

1. Lekka atletyka: — dzięki sprowadzeniu do Polski trenera Klumberga, byłego mistrza świata w dziesięcioboju, urządzono w ciągu bieżącego roku kilka-tygodniowe kursy dla wybrańców „Królowej sportów” tak panów jak i pań. Mimo mozolnej pracy trenera jak również uczestników kursu, narazie z powodu wczesnego sezonu nie dało się zauważyć podniesienia klasy. Jest to kwestją najbliższych tygodni, które niezaprzeczalnie przyniosą nam rewelacyjne wyniki, zwiastując o nowych rekordach Polski. Na specjalne wyróżnienie wśród naszych „Asów” tej dziedziny zasługują: Kostrzewski, Baran, Biniakowski, Sikorski i Małanowski.

Szanse nasze w tej gałęzi są bardzo małe i wysłanie zawodników zależnie będzie od zawodów eliminacyjnych, które odbędą się w Warszawie. Przypuszczalna liczba 6, będzie wzięta w skład ekspedycji.

Wśród naszych lekko-atletek pracowano nie mniej mozolnie nad

podniesieniem stylu i wyników. — Największą chlubą i nadzieją naszą Koniopacka. Poza Koniopacką wyjedzie około 5 zawodniczek w zależności od wyników jakie osiągną na najbliższych zawodach w Warszawie.

2. Pięciobój nowoczesny: w skład którego wchodzi: — jazda konna, strzelanie, pływanie, bieg i szermierka — nie jest zapewne wszystkim znany, gdyż wprowadzono go w ostatnich latach do programu igrzysk olimpijskich. Wśród naszych reprezentantów tej konkurencji wybijają się sportowcy jak: kpt. Baran, Szelestowski, por. Małyško i Koprowski, którzy pracują z całym zaparciem się na drugim kursie, czyniąc z każdym dniem duże postępy, przez co dają nam rękomię, iż zajmą zaszczytne miejsca w walce z innymi państwami. W tej konkurencji mamy duże widoki choć nie pretendujemy o pierwsze miejsca.

3. Piłka nożna: — wskutek długiego rozłam, jaki panował w piłkarstwie polskiem, sprawę przygotowania zaprzeczono, motywując to brakiem po-

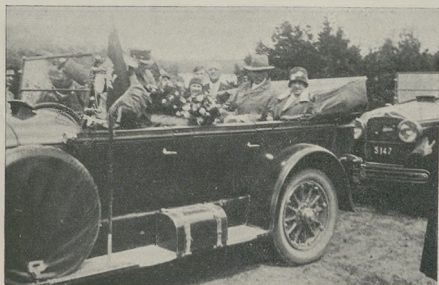
trzebnych funduszków jak również niskim stosunkowo poziomem naszego piłkarstwa w stosunku do krajów innych. Szanse nasze byłyby bardzo małe wskutek tak zwanego systemu pucharowego, nie też dziwnego, że wobec takiego stanu rzeczy z wyjazdu zrezygnowano.

4. **Jazda konna:** — nasza hippika ma piękną historię ostatnich lat w których wielkie sukcesy postawiły nas w rzędzie najlepszych jeźdźców świata. Wprawdzie ostatnie występy naszej ekipy w Nicei nie wypadły

5. **Boks:** — na ostatniej Olimpiadzie bokserzy nasi byli bardzo słabi co należy przypisać pierwszym krokom, jakie w tej gałęzi u nas stawiono. Nie też dziwnego, że ponieśliśmy klęskę i to sromotną lekceważąc jakiekolwiek przygotowania i wysyłając ludzi nieodpowiednich i naprawdę bardzo słabych. Dziś możemy stwierdzić śmiało, iż cztery lata minione znacznie podniosły klasę naszych pięściarzy, a czynione obecnie przygotowanie przez zaangażowanie specjalnego trenera amatora p. Aispla nad naszymi wybrańcami daje nam

6. **Zapaśnictwo:** — uprawiane u nas przeważnie przez sfery ciężko pracujące nie posiada zrozumienia wśród ogółu społeczeństwa w pojęciu amatorskim. Często natomiast imprezy klik i wędrujących zawodowców ściągają niebawem tłumy wielu nawet z pośród lepszych sfer. Nie też dziwnego, że o tych biednych amatorach o mało nie zapomiano, gdyby nie interwencja znanego działacza na niwie sportowej i prezesa P. Z. A. dr. Polakiewicza. Urządzono zatem kurs olimpijski dla 12 kandydatów w Muchowcu, urocznej miejscowości pod Katowicami. Kurs naprawdę pod każdym względem wzorowy — może służyć za przykład innym, jak należy tego rodzaju rzeczy organizować. Wysoka dyscyplina, obowiązkowość do przesady frekwentantów a przede wszystkim wielkie walory trenera p. Szastra, napawają nas dumą. Wśród wszystkich widoczna poprawa w samej technice. Szttywność przez stosowanie gimnastyki i gier sportowych przez kier. p. Ośtałowskiego ustąpiła. Na pierwszy plan wśród uczestników wybił się Gienzera, Błaszczycza, Gałuszka wszyscy ze Śląska i Cieszyński z Warszawy. Oni też będą reprezentować nasze barwy na Olimpiadzie. W tej gałęzi po racjonalnym przygotowaniu technicznem możemy liczyć na dobre wyniki i zajęcie jednego z lepszych miejsc wśród zmagających się narodów. Wielką zaletą przygotowania w zapaśnictwie to mały stosunkowo wydatek w porównaniu z innymi sportami, a duże szanse.

7. **Pływanie:** — z powodu braku basenów zimowych rozporządzamy bardzo skromnym materiałem pływackim. Przygotowania w tym kierunku poczyniono, urządzając specjalny kurs przedolimpijski w miesiącu kwietniu w Katowicach pod okiem znanego pływaka Menero — Coppiterso. Przypnać muszę, iż kurs ten przyczynił się w dużej mierze do poprawienia stylu i wyników tak zawodniczek jak i zawodników.

*Żeński obóz p. w. w Kościelczynej,
Wizyta p. Prezydenta Rzeczypospolitej z matronką.*

tak imponująco, jakby należało się tego spodziewać, to jednak możemy być pewni i spokojni, że w tej gałęzi osiągniemy zaszczytny wynik. Obawiam się tylko, by za częste imprezy jeździeckie w obecnym sezonie nie wyczerpały naszych dzielnych kawalerzystów. Tutaj podkreślić jeszcze muszę, że nasz materiał koński wprawdzie uzupełniony w ostatnich latach, ustępuje jednak pod względem wartości innym państwom. Na podstawie ostatnich wyników należy przypuszczać, że wyjadą ppłuk. Römmel, major Toczek, rotm. Królikiewicz, por. Starnawski i por. Zgorzelski. Skład najprawdopodobniej ulegnie jeszcze zmianie.

W pewne uspokojenie, iż ostatni nie będziemy. — Od kilku tygodni wreszcie praca wśród bokserów śląskich w Katowicach. Z początkiem czerwca wyjeżdża trener do Poznania a za nim Górny i Kupka. — W lipcu projektuje się urządzenie ostatniego kursu skoszarowanego w Katowicach. Jeśli chodzi o szanse nasze, to nie są one zadawalniające. Największą nadzieją naszą to Górny, który dziś mimo nienadzwyczajnej jeszcze techniki może być stawiany w rzędzie czołowych pięściarzy Europy. Poza wymienionym wyjedzie jeszcze Kupka — młodociany i wiele obiecujący bokser oraz Głóń i Majchrzycki z Poznania.

Na specjalne wyróżnienie zastępuje p. Iżycka, Kajzerówna oraz panowie Matysiak, Rotkowski, Szraibman, Jurkowski i Merc. Czy pływanię przez nas będzie obśnane na Olimpiadę o tem Szan. Czytelnikom dziś podać nie mogę. Szanse nasze w tej gałęzi są bardzo niskie. W najlepszym wypadku wyjechałyby 2 zawodniczki i 2 zawodników.

8. S z e r m i e r k a: — Polski Związek Szermierczy czyni dość mozolne przygotowanie nad wystąpieniem naszych szermierzy na Olimpiadę. W tym celu zaangażował do Polski trenera amatora Szombathyego z Budapesztu. Wśród naszych szermierzy widoczną poprawą zwłaszcza we florecie p. Segdy i Fridricha. Ostatnie mistrzostwa armii wysunęły na czoło w szablę por. Nycz, który zdobył słusnie tytuł mistrza wykazując świetną formę. — Przy zestawieniu zawodników najprawdopodobniej wejdą pod uwagę: Pappee, Segda, Fridrich, Malecki, Zabielski, Laskowski i Nycz. W tej konkurencji przy poprawie formy naszych zawodników możemy zająć obiecujące miejsca na Olimpiadzie.

8. W i o ś l a r s t w o: — posiadają w Polsce kilka ośrodków, do których w pierwszym rzędzie należy zaliczyć Warszawę, Poznań, Bydgoszcz i Kraków. W tych ośrodkach pracowano w okresie zimowym nad przygotowaniem naszych wioślarzy. Kierownictwo w tej gałęzi powierzone dr. Macurkowi z C. S. G.

i Sportów. Jak wyglądać będzie nasza reprezentacja i w jakim składzie zostanie obśnana narazie niewiadomo. Przypuszczalnie zawody eliminacyjne ułatwią wybór godnych reprezentantów. Muszę podkreślić, iż brak basenów krytych znacznie utrudnia przygotowanie. W tej gałęzi sportów wielkich sukcesów nie możemy się spodziewać.

9. K o l a r s t w o: — czytaliśmy często na łamach pism sportowych o wyjeździe naszych czołowych kolarzy za granicę, celem odbycia racjonalnych treningów przed Olimpiadą. Na ostatnich zawodach w Warszawie kolarze nasi nie pokazali wysokiej formy co nas usposabia niepokojąco. Może zbyt wczesny sezon wpłynął na powyższe wyniki. W każdym razie należy spodziewać się poprawy i to w krótkim już czasie. W skład ekspedycji kolarskiej wejdzie około 6 zawodników. Wyniki trudno dziś przewidzieć, w każdym razie możemy zająć dobre miejsce.

Zapoznawszy Szan. Czytelników z naszymi przygotowaniem na IX. Olimpiadę chciałem podzielić się na zakończenie z przewidywaniami zwycięstwami wszystkich gałęzi sportu uczestniczących narodów.

W lekkiej atletyce: Ameryka — Niemcy — Finlandja — Anglja.

W pięcioboju nowoczesnym: Szwecja — Anglja — Ameryka — Polska.

W piłce nożnej: Argentyna — Hiszpanja — Włochy.

W hippice: Hiszpanja — Polska — Włochy.

W boksie: Ameryka — Anglja — Niemcy — Węgry.

W zapasnictwie: Estonja — Finlandja — Węgry — Czechosłowacja — Anglja — Polska.

W pływaniu: Ameryka — Niemcy — Anglja — Francja — Belgja.

W szermierce: Włochy — Francja — Węgry — Anglja — Niemcy.

W kolarstwie: Holandja — Włochy — Francja — Belgja — Szwajcaria.

W wioślarstwie: Anglja — Francja — Belgja.

Podane wyniki opierają się na przypuszczeniach, w każdym razie serjo brać tego nie można, gdyż o przygotowaniach olimpijskich większość państw milczy, tak że można spodziewać się wielkich niespodzianek.

Reasumując całokształt naszych przygotowań inłodzieży stwierdzam śmiało, że daleko jeszcze jesteśmy w porównaniu z innymi narodami a wśród ciężkich zmagających nasz skromny dorobek, zajmując w niektórych gałęziach przodujące miejsca. W przygotowaniach naszych muszę podkreślić celowość pracy, czego dawniej nie było a przede wszystkim poparcie Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego, który zajął się akcją tak pod względem materialnym jak i technicznym, realizując temsamem obśnianie naszych zawodników na IX. Olimpiadę.

DR. EUGENJUSZ KRAJEWSKI.

CO SPORTOWIEC WINIEN WIEDZIEĆ O ZASADACH RACJONALNEGO ODŻYWIENIA SIĘ

Były czasy, kiedy o sposobach, w jaki trenujący sportowiec odżywiać się winien — panowały najspreczniejsze poglądy. Jedni twierdzili, że tylko obfity, mięsny pokarm jest w stanie zapewnić zawodnikowi najwyższą sprawność

— drudzy wprost odwrotnie propagowali dyetę jarską, inni zapaleńcy byli za odżywianiem się (z małą ilością płynów), drudzy wprost przeciwnie itd. Cierpiat na tem oczywiście tylko sportowiec, na którym, jak na cierpli-

wym króliku, czynili doświadczenia swoje mniej lub więcej do tego powołani. Dziś na szczególne czasy te należą do przeszłości. Nauka odżywiania uczyniła w ostatnich dwu dziesiątkach lat takie postępy, że umożliwiła opar-

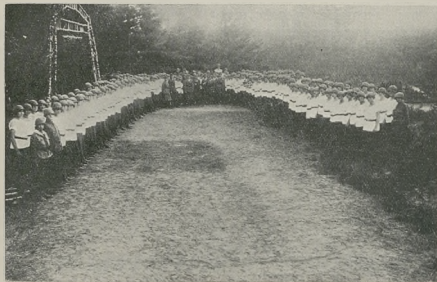
cie systemu odżywiania sportowca na szeregu pewników a w granicach ich przystosowanie sposobu żywienia lub indywidualności zawodnika.

Praktyczne nasze wskazówki rozpoczniemy od zagadnienia ilości pokarmów potrzebnych do racjonalnego odżywiania sportowca. Jak wiadomo bowiem ogólnie — sportowiec posiada większe zapotrzebowanie na „materiał opałowy” dla jego ustroju, niż człowiek nie wykonywujący większych wysiłków fizycznych (n. p. pracownik umysłowy). I tu widzimy przykład z innej, ale do-

śniadanie, czy kolację w postaci szynki lub kielbasy z chlebem.

Ale pokarm, sporządzony na podstawie jakiegoś rachunku nie wystarczy... Pożywienie musi być smaczne, t. j. musi wywoływać apetyt i pobudzać żołądek do obfitego wydzielania i lepszego trawienia. Naczynie więc winno być czyste, potrawy smacznie przyrządzone itp. Mięso pieczone (pieczeń) ze sosem lepiej pobudza apetyt, niż wygotowane mięso rosołowe. Korzenie i przyprawy są, jak widać, w umiarkowanych ilościach niezbędne.

lecz winny się bezwzględnie znajdować na stole sportowca n. p. pomarańcza po obiedzie lub lemoniada cytrynowa. Co do jarzyn to stanowić muszą one stałe danie obok mięsa, a sałaty dobrze jest spożyć co dzień po obiedzie. Masła nie należy bezwzględnie szczędzić — ponieważ tłuszcze stanowią wogóle doskonały materiał cpałowy dla organizmu pracującego. Ponieważ witaminy zawarte są i w jajach kurzych — dlatego należy robić z nich w odżywianiu sportowca jaknajwiększy użytek (na drugie śniadanie lub kolację).

Żeński obóz p. w. w Kościerzynie w oczekiwaniu na przyjazd p. Prezydenta Rzpl.

brze każdemu znanej dziedzinie. Oto przy opalaniu parowozu chodzi nam o to, by użyć do tego celu węgla jak najmniej, ale za to posiadającego największą wartość cieplną. Otóż i w odżywianiu sportowca baczyc musimy, by ilość pokarmów nie była znaczną, ale za to dostarczała mu jak najwięcej ciepła. Tym zaś rodzajem pokarmów, które w małej swej objętości posiadają zdolność wysoką pokrycia zapotrzebowania ustroju w materiał opałowy — jest mięso. Stąd wniosek, że odżywianie bezmiernie jest nonsensem, a praktycznie — sportowiec w treningu otrzymywać winien dwa razy dziennie mięso, a więc raz na obiad, a drugi raz na II.

Bardzo dodatnio wpływają na trawienie pokarmy prażone, a więc kakao, kawa ziarnista lub słodowa (n. p. z makiem), dalej kombinowanie pieczywa z mięsem (bułka z szynką lub kielbasą). Bułki są lepsze od chleba, ponieważ rumiana skórka bułki pobudza lepiej trawienie, niż tej samej wagi chleb.

Dziś wiemy, że nader ważną rolę w odżywianiu odgrywają pokarmy zawierające t. zw. witaminy. Te witaminy zawarte są obficie w owocach (pomarańcze, cytryny, banany), jarzynach (szpinak, sałaty), tłuszczach (masło, tran rybi). Stąd wniosek, że owoce nie są jakimś zbytkiem,

Nader ważną sprawą jest kwestia płynów. Cały trening sportowca dąży do pozbawienia ustroju jego nadmiaru wody, przez co mięśnie jego stają się jedniczej i elastyczniejsze i bardziej wytrzymałe. Przyjmowanie płynów jest bezwzględnie potrzebne, a wszelkie przesady o szkodliwości picia wody przed, w czasie, czy po jedzeniu są raczej nieuzasadnione. Jest jednak rodzaj ludzi, którzy piją nie z instynktownie odczuwanej potrzeby, lecz z bezmyślności czy przyzwyczajenia. Jeśli do tego dojdzie okoliczność, że ustrój takich ludzi zachowuje się jak gąbka t. j. wchłania i zatrzymuje w sobie przyjęte płyny — to takie zaburzenia gospodarki wodą rychło prowadzi do tycia względnie jest przyczyną raptowych wzniesień lub spadków wagi. Ilość płynów wzięta razem (zupy, kawa z mlekiem, herbata i t. p.) nie powinna przekraczać nigdy 1 litra na dobę, a najlepiej gdy stoi na 750 cm³. Z powyższego względu mleko, aczkolwiek zawiera w idealnej koncentracji wszystkie potrzebne dla odżywiania składniki, nie jest wskazanym pokarmem dla sportowca, który unikać winien nadmiaru płynów. Mleko posiada nadto tę właściwość ujemną, szczególnie słodkie, że wywołuje szybko uczucie nasycenia, a nawet różne zaburzenia żołądkowe i jelitowe (n. p. zaparcie stolca). Oczywiście, że

w grę wchodzi tu osobniki specjalnie w tym kierunku wrażliwe.

Przypomnieć jeszcze należy, że t. zw. chleb razowy (n. p. Grahama) pobudza doskonale funkcje

jelit i sprzyja regularnym wypróżnieniom.

Jak z powyższych uwag wynika — odżywianie sportowca powinna cechować wielostronność,

a więc dieta t. zw. mieszana (mięsno- jarzynowo - nabiałowo - owocowo) oraz staranne obmyślenie i wykonanie jadłospisu.

WANDA DĄBROWSKA.

PRZYSPOSOBIENIE KOBIET DO OBRONY KRAJU

(Dokończenie.)

Z ramienia Państwa praca przysposobienia kobiet do obrony kraju kieruje Państwowy Urząd W. F. i P. W. w Warszawie przez swą referentkę do spraw przysposobienia wojskowego kobiet p. Marię Wittekównę i referentki do spraw wychowania fizycznego pp. Prażmowską i Miłobędzką. Od kwietnia r. b. zostały utworzone przy każdym DOK. Okręgowym Urzędzie W. F. i P. W., w których także istnieją specjalne referaty do spraw w. f. i p. w. kobiet.

Instytucją, która w społeczeństwie nadaje ogólny kierunek przysposobieniu kobiet do obrony kraju, jest Związek Stowarzyszeń dla Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju — dawny Komitet Społeczny Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju. — Zadaniem Związku jest dążenie do podniesienia wychowania fizycznego wśród kobiet, do wytworzenia jak najliczniejszych rezerw społecznych do służby pomocniczej przy obronie kraju, oraz do wytworzenia silnego ośrodka moralnego dla jak najszerzego rozwoju tych idei.

Działalność Związku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej. Do Związku mogą należeć wszystkie polskie organizacje społeczne, zawodowe i sportowe, które zgadzają się z zadaniami Związku i jego statutem i zgłoszą gotowość do współpracy w wychowaniu fizycznym i przysposobieniu pomocniczych rezerw kobiecych do obrony kraju. Obecnie do

Związku należą następujące organizacje: Koło Polek, Rodzina Wojskowa, Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju, Polski Biały Krzyż, Żeńska Kwa-

reprezentowana przez cztery delegatki, obowiązane do brania udziału w obradach Walnego Zjazdu i odpowiedzialne przed Związkiem za pracę wychowania fi-

Grupa uczestniczek obozu letniego P. W. K. w Kościeżynie.
II, drużyna 2, komp. Obóz pod Kościeżyną na polanie nad Gaszyczyskiem jeziorem

tera Związku Harcerstwa Polskiego, stowarzyszenie Służba Obywatelska, Klub Wioślarek, Kibicey Klub Strzelecki. Prócz tego, Związek utrzymuje kontakt z Towarzystwem Obrony Przeciwdziałowej, Ligą Obrony Powietrznej Państwa, Polskim Towarzystwem Czerwonego Krzyża, Stowarzyszeniem Kobiet z Wyższym Wykształceniem, Związkiem Kobiet Pracujących w Handlu i Biurowości, Kołem Mieszczanek i in. Każda organizacja, która została przyjęta do Związku, jest w nim

zyczny i przysposobienia kobiet do obrony kraju na terenie swej organizacji.

Pracą organizacyjną, propagandową i szkolną z ramienia Związku w porozumieniu z Państwowym Urzędem W. F. i P. W. kierują instruktorki okręgowe, — taką instruktorką na terenie Śląska jest autorka niniejszego artykułu, która urzęduje przy Wojewódzkim Komitecie W. F. i P. W. w Katowicach.

PRZYGOTOWANIA BOISKA DO ZAWODÓW LEKKOATLETYCZNYCH

Jednym z najgłówniejszych warunków sprawnego przebiegu zawodów jest starannie przygotowane boisko. Urządzając zawody po raz pierwszy, przeważnie nie zdajemy sobie sprawy, ile pracy wymaga wykreślenie boiska, to też zabieramy się do tego zbyt późno i... zawody kuleją.

Wykreślenie boiska, w zasadzie tak proste, nie wymagające niczego więcej jak umiejętności zastosowania w terenie najprymitywniejszych pojęć geometrycznych, nasuwa poważne trudności nawet ludziom inteligentnym. Gdy znajdują się oni na boisku uzbrojeni w przyrządy miernicze, szereg planów i skomplikowanych formułek geometrycznych snuje im się po głowie, lecz jak zabrać się do rzeczy i od czego zacząć — nie wiedzą. Brak prostych, a zarazem pewnych sposobów, brak zmysłu praktycznego jest tu główną przyczyną bezradności.

To też zadaniem niniejszego artykułu będzie nie tylko wyliczyć, co składa się na przygotowanie boiska, lecz również wskazać, jak należy do tego przystąpić, z uwzględnieniem najprostszych, lecz pewnych i wypróbowanych sposobów.

Przygotowania do biegów.

Przygotowania do biegów polegają w pierwszym rzędzie na wykreśleniu i dokładnym pomiarze bieżni, na której odbywamy wszystkie biegi. Przygotowania te, w szeregu prac składających się na przygotowanie boiska do zawodów lekko-atletycznych, zajmują miejsce dominujące; są przytem najtrudniejsze do przeprowadzenia i najbardziej skomplikowane, wskutek czego zabierają zawsze najwięcej czasu.

1. Wskazówki ogólne dotyczące bieżni.

Bieżnia składa się z dwóch odcinków prostych i dwóch krzywych, zwanych łukami bieżni.

Odcinki proste bieżni, biega wzdłuż dłuższych boków boiska; łuki zwane również krzywiznami — wzdłuż krótszych jego boków.

Łuków zazwyczaj bywa 4, po jednym na każdym rogu boiska, chociaż mogą być one zastąpione również przez dwa półkoła. Łuki powinny być połączone ze sobą za pomocą krótkich, prostych odcinków bieżni, o przebiegu równoległym do krótszych boków boiska.

Promień, którym zataczamy łuki powinien wynosić przynajmniej 20 m. Łuki wykreślone promieniem mniejszym, są stanowczo za ostre, wskutek czego uniemożliwiają rozwinięcie należytej szybkości podczas biegu.

Godnym polecenia jest również nadawanie łukom bieżni kształtu elipsowatego (spłaszczonego koła). Bieżnia taka coprawda jest o wiele trudniejsza do wykreślenia, aniżeli bieżnia o łukach kołowych, zato pokonywanie krzywizn elipsowatych jest znacznie łatwiejsze.

Szerokość bieżni powinna być taka, by można było na niej wykreślić przynajmniej 4 tory dla czterech zawodników, licząc po 125 cm. na jednego, t. j. 5 m.

Bieżnia do zawodów międzynarodowych posiadać musi 6 torów.

Bieżnia do biegów na 100 i 110 metrów z płotkami, którą wykreślamy wzdłuż jednego z dłuższych boków boiska powinna być nieco szersza, najlepiej 6-torowa (7,5 m.

szeroka), co w razie wielkiej liczby zgłoszeń pozwala na szybsze ukończenie przedbiegów i międzybiegów. Długość jej powinna wynosić przynajmniej 130 m., by zawodnicy mieli miejsce na zatrzymanie się po ukończonym biegu.

Bieżnia, po obu swoich brzościach zewnętrzną i wewnętrzną, powinna być obramowana za pomocą cegieł wkopanych w ziemię, lub białym, ciosanym kamieniem, inaczej granice jej szybko się zatrá i będziemy musieli wykreślać ją ponownie. O ile nie mamy cegieł, bieżnię można wytyczyć krótkimi kółkami, gęsto wbitemi w ziemię, (na krzywiznach najdalej w odległości 1 m. jeden od drugiego, na odcinkach prostych można rzadziej).

Chcąc mieć bieżnię, na której moglibyśmy ćwiczyć bez względu na pogodę, należy na całej długości bieżni wybrać ziemię na głębokość 30—50 cm., poczem wysypać ją najpierw warstwą tłuczonej cegły (gruzem), grubą na 10—15 cm., na którą następnie kładziemy warstwę grubego żużlu (przpalony węgiel) grubą na 10—20 cm. Nawierzchnię sporządzamy z miakkiego, przesianego żużlu zmieszanego z błotem z szos, jako materiałem wiążącym w stosunku 1:10. Grubość nawierzchni wynosić powinna 5—10 centymetrów.

Bieżnia taka szybko przepuszcza wodę i nawet po ulownym deszczu zaraz nadaje się do użycia.

2. Pomiar bieżni.

Jest rzeczą niemożliwą biegać tuż przy skraju bieżni. O ile bieżnia posiada obramowanie z cegieł lub desek, wzgl. kołeczków, łatwo możnaby nastąpić lub też za-

czepić nogą o wystające mniej więcej na 5 cm. obramowanie, co mogłoby spowodować nadwyrężenie, a nawet zwichnięcie nogi.

Miejsce (linia), po którym możemy swobodnie biegać, bez żadnego niebezpieczeństwa zawadzenia o obramowanie bieżni, a zarazem pozwalające nam na pewność stąpania — znajduje się w odległości 25 cm. od skraju bieżni. To też jako właściwy pomiar bieżni, należy uważać pomiar dokonany **w odległości 25 cm. od wewnętrzного jej skraju.**

Pomiar bieżni na prostych odcinkach dokonywujemy w sposób zupełnie zwykły, przykładając taśmiękę mierniczą raz koło razu po prostej linii, robiąc kreski w miejscach, gdzie upadnie jej koniec i pisząc liczbę zmierzonych metrów.

U w a g a: — Pisanie liczb mierzonych metrów obok kreski przy każdym położeniu taśmy jest konieczne, gdyż zapomina się bardzo łatwo, ile razy przyłożyło się taśmę.

Później, gdy pomiaru dokonano i gdy poszczególne odcinki bieżni nie będą nam potrzebne — liczby te można zatrzeć.

Przy mierzeniu łuków sprawa jest nieco bardziej skomplikowana, gdyż taśmę należy prowadzić obowiązkowo w odległości 25 cm. od skraju bieżni, inaczej pomiar nie byłby ścisły. (Im dalej od wewnętrznej brzozy mierzymy bieżnię, tem obwód jest dłuższy).

Chcąc tego dokonać, przygotowujemy sobie kilkanaście kołeczeków drewnianych (około 20) długich na 25 cm. i przy pomiarze układamy takowe na bieżni w odległości 2 m. jeden od drugiego, prostopadłe do wewnętrznego obramowania bieżni, opierając je jednym końcem o obramowanie. (O ile bieżnia nie posiada obramowania, kołeczki należy wbijać w ziemię). Po ułożeniu kołeczków w sposób wyżej opisany, napinamy na nich taśmę mierniczą.

Czynność tę powtarzamy przy każdym położeniu taśmy. Im gę-

ściej są poukładane kołeczki, tem ścisłejszy będzie pomiar. Przeciętna odległość, w jakiej kołeczki układamy jeden obok drugiego, wynosi 1—2 m., zależnie od ostrości łuków (im łuk ostrzejszy, tem kołeczki gęściej należy układać).

Przy pomiarze poszczególnych torów bieżni postępujemy w analogiczny sposób.

Oczywiście o układaniu kołeczków tutaj nie może być mowy, gdyż nie byłoby ich o co oprzeć (tory nie posiadają obramowania, są jedynie wyznaczone wapnem lub taśmiemką), musimy je

mocą sznura, po którym lejemy wapno.

Wykreślanie torów na łukach przedstawia znacznie większe trudności, szczególnie dla tych, którzy nie wiedzą, jak się do tego zabrać.

Tory na krzywiznach można wykreślić zapomocą promienia tak, jak to robiliśmy przy wykreślaniu samych łuków, lecz wymaga to zbyt wiele zachodu i nigdy nie jest ścisłe, a przynajmniej mało praktyczne.

Chcąc szybko i dokładnie wykreślić tory, należy sporządzić do

Grupa uczestników obozu letniego P. W. K. w Kościeżynie. II. drużyna 2 komp.

więc wbijać w ziemię w odległości 25 cm. od wewnętrznej granicy torów.

U w a g a: — Obawa, by ułożone na bieżni kołeczki prostopadłe do wewnętrznego jej brzozy nie poprzewracały się — jest zupełnie płonna, gdyż kołeczki po przyściśnięciu ich do obramowania taśmą mierniczą, leżą zupełnie pewnie.

3. Wykreślanie torów.

Wykreślanie torów na bieżni prostej jest bardzo łatwe. W tym celu wystarczy na końcach danej części bieżni nakreślić wpoprzek dwie linie, na których odmierzamy odcinki równe, szerokości toru, t. j. po 125 cm. Poszczególne odcinki łączymy ze sobą zapo-

tego specjalny przyrząd, przedstawiający sobą nie innego jak duże grabie, których ramię powinno się równać szerokości bieżni (może być krótsze o 0,5 m.). Na ramieniu wbijamy 3 długie gwoździe, zarznięte do tyłu w odległości 125 cm. jeden od drugiego, które drapiąc po ziemi znaczą tory. Trzonek grabi powinien być długi przynajmniej 4—5 m. i z boków powinien posiadać specjalne listwy wzmacniające.

Godnem polecenia również jest przymocowanie niewielkiego kółka na jednym końcu ramienia, które tocząc się po obramowaniu bieżni pozwalała na swobodne ciągnięcie grabi.

Ciągnący grabie powinien iść środkiem bieżni i powinien zwa-

zać, by nie zboczyć w żadną stronę, gdyż grabie wówczas kręczą się i tory rysują się nierówno. Jeden koniec ramienia (kółka) powinien stale przylegać do wewnętrznego skraju bieżni.

O ile bieżnia nie posiada obramowania, ramię grabi należy przytrzymywać i odpowiednio prowadzić.

Linie nakreślone przez grabie wylewamy wapnem, lub wysypujemy kredą.

Grabie można również używać do wykreślenia torów na bieżni prostej.

4. Wyznaczenie met i startów dla poszczególnych biegów.

Miejsca, oznaczające metę, wzgl. start, oznaczamy zapomocą białych linii, przeprowadzonych w poprzek bieżni.

Met na boisku powinno być tylko dwie; jedna dla biegów na 100 m. i 110 m. z płotkami, druga dla wszystkich innych biegów. Na obydwu końcach linii met, powinny być wkopane słupki kwadratowe o boku około 10 cm., wysokości na 1,5 m. zaopatrzone w tabliczkę z napisem „Meta”. Na słupkach tych napinamy białą taśmę, mniej więcej na wysokości piersi, którą kończący bieg zawodnik przerywa piersiami.

Metę dla biegów na 100 i 110 m. urządzamy na końcu prostej bieżni (biegi te można odbywać tylko na bieżni prostej). Metę dla biegów pozostałych urządzamy na wprost trybuny, mniej więcej w połowie bieżni prostej koło głównej skoczni (na boisku może być również jeszcze kilka innych skoczni, przeznaczonych przede-wszystkiem do treningu).

Starty na boisku powinno być tyle, ile urządzamy biegów. W niektórych wypadkach, mianowicie wtedy, gdy zawodnicy muszą biegać każdy swoim torem, n. p. przy biegu na 200—400 m., oraz przy biegach sztafetowych, należy dla każdego zawodnika wykreślić osobną linię startu, uwzględniając t. zw. wyrównania.

Chcąc znaleźć start dla danego biegu, należy trasę jego (długość, wyrażoną w metrach) odmierzyć począwszy od mety w przeciwnym kierunku do kierunku biegu, a więc zawsze w stronę prawą (bieg odbywamy zawsze w stronę lewą). Znając obwód bieżni nie jest konieczne odmierzyć całą przestrzeń. Wystarczy natomiast podzielić trasę biegu przez obwód bieżni i odmierzyć tylko część pozostałą.

Zobaczmy to na przykładzie: Przykład 1: Obwód bieżni mierzony 25 cm. od wewn. brzegu wynosi 397 m. — Trasa biegu 5000 m. Dzielimy 5000 przez 397, otrzymujemy 12 pełnych okrążeń i 236 m. Pozostałe 236 m. powinniśmy odmierzyć od linii mety w kierunku przeciwnym do kierunku biegu. By jednak zaoszczędzić na czasie, odejmujemy 236 od obwodu bieżni, a otrzymamy różnicę t. j. 161 m., od-

mierzamy od mety w stronę lewą i w miejscu odmierzonem przeprowadzamy linię startu.

Postępując w ten sposób, oszczędzamy dużo czasu, znacznie łatwiej bowiem jest odmierzyć 161 m., aniżeli 236 m.

Bieg nasz więc będzie wynosił: 236 m. t. j. odległość linii startu od linii mety plus pełne 12 okrążeń.

Przykład 2: Obwód bieżni wynosi 360 m. Trasa biegu — 1500 m.

Dzielimy 1500 przez 360 m., otrzymujemy — 4 pełne okrążenia i 60 m. W tym wypadku odmierzania w przeciwnym kierunku nie możemy zastosować, ponieważ 60 m. mniejsze jest od połowy obwodu bieżni toteż odmierzamy je w myśl zasady ogólnej, w stronę prawą. Bieg wynosi 4 pełne okrążenia plus 60 m.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KRONIKA SPORTOWA

Z działalności Ośrodka Wychowania Fiz. w Katowicach.

Kursy pływania w ośrodku z powodu remontu łaźni zostały na okres 3 tygodni przerwane.

W dniu 17 czerwca odbędzie się w Katowicach uroczyste zakończenie instruktorskiego kursu W. F. dla 23 Dyw. Na kursie przebywa 47 frekwentantów.

Wielkie zawody sportowe organizuje Ośrodek W. F. w drugiej połowie sierpnia. Na program zawodów złoży się pięciobój sportowy z konkurencjami: bieg 100 i 800 m., skok w dal i wznwyż — oraz rzut kulą. Celem dopuszczenia jak największej ilości zawodników uwzględniono podział według następujących grup: I. lekkoatletci, II. piłkarze, III. org. P. W. Dla wszystkich grup przewidziano bardzo wartościowe nagrody.

Dokładny regulamin zostanie dodatkowo podany do wiadomości Szanownych Czytelników.

LEKKA ATLETYKA.

Zwycięstwo Cracowi w mistrzostwach lekkoatletycznych Krakowa.

Kraków, 28 maja. — Przy udziale około 70 startujących osiągnięto następujące wyniki:

100 m.: 1) Nowak (AZS) 11,4, 2) Nowosielski (Crac.) o dłoń, 3) Stawin (AZS.)

200 m.: Nowosielski (Crac.) 26,9, 2) Lubaczewski (Crac.), 3) Irwitt (Crac.)

400 m.: 1) Trnka (AZS) 54,4, 2) Lubaczewski (Crac.), 3) Bukowski (Crac.)

800 m.: 1) Wolski (Crac.) 2,09, 2) Bukowski (Crac.), 3) Trnka (AZS.).

1500 m.: 1) Gorzeński (Wisła) 4,28,4, 2) Karcewski I. (AZS.), 3) Gildfinger (Makkabi).

5000 m.: 1) Motyka I. (AZS.) 17,17,4, 2) Czubak (AZS.), 3) Hetper (Crac.).

10.000 m.: 1) Motyka I. (AZS.) 37,08,8, 2) Motyka II. (AZS.), 3) Stanek (Crac.).

110 m. przez płotki: 1) Nowosielski (Crac.) 18,3, 2) Janek (AZS.), 3) Scipio (Wisła).

400 m. przez płotki: 1) Trnka (AZS.) 64,8, 2) „Wolski” (Crac.), 3) Irwitt (Cracovia).

Skok w dal: 1) Nowak (AZS.) 6,72, Nowosielski (Crac.) 6,71, 3) Chmiel (Cracovia). Nowosielski uzyskał 6,90 w skoku „spalonym”.

Skok w wyż: 1) Scipio (Wisła) 160,5, 2) Kowalski (Wisła), 3) Kosowski (Wisła).

Skok o tyczce: 1) Wróż (Crac.) 2,93, 2) Bobek (AZS.), 3) Nowek (Crac.).

Trójskok: 1) Nowosielski (Crac.) 12.78 (rek. okr.), 2) Seipio (Wisła), 3) Chmiel (Crac.).

Rzut młotem: 1) Stibbe (WKS. Wawel) 25.65, 2) Półóg (Crac.), 3) Irwitt (Crac.).

Dysk oburącz: 1) Wróż 58.916, 2) Sido (Wisła), 3) Zych (Crac.).

Dysk jednorącz: 1) Wróż (Crac.) 33.19, 2) Stibbe (WKS. Wawel), 3) Kosowski (Crac.).

Kula jednorącz: 1) Seipio (Wisła) 10.595, 2) Chmiel (Crac.), 3) Stibbe (W. K. S. Wawel).

Kula oburącz: 1) Leszek (AZS.) 20.035, 2) Chmiel (Crac.), 3) Nowak (AZS.).

Oszczep jednorącz: 1) Normund (Crac.) 43.46, 2) Chmiel (Crac.), 3) Wróż (Crac.).

80 m.: 1) „Hela” Makkabi 11.4, 2) Czerska (Crac.), 3) Fryda (Crac.).

200 m.: 1) Czerska (Crac.) 30.5, 2) Rakowska (Wisła), 3) Pirowska (Crac.).

65 przez płotki: 1) Kernówna (Makkabi) 11.1, idąc walkowerem, bije ona w doskonałym czasie rekord Polski Sehaldfiskiej o 0,3 sek.

Skok w dal: 1) Fryda (Crac.) 4.35, 2) Galkówna (Wisła), 3) Czerska (Crac.).

Skok w wyż: 1) Pirowska (Crac.) 127, Galkówna (Wisła), 3) Tabońska (Cracovia).

Rzut dyskiem: 1) Kernówna (Makkabi) 25.38, 2) Czerska (Crac.), 3) Tabońska (Crac.).

Bieg 400 m. start. 10: 1) Nowosad 55.6 sek., 2) Lip (3 p. L.), 3) Duszczyński (Legja Przemysł).

Bieg 800 m. start. 8: 1) Tyszański (3 p. L.) 2:18.6 s., 2) Duszczyński, 3) Fludziński M (Sokół).

Bieg 1500 m. start. 8: 1) Chudziński (3 p. L.) 4:44.5 s., 2) Tyran (39 pp.), 3) Lip.

Bieg rozstawny 4x100 m. start. 5 drużyn: 1) Sokół 50 s., 2) Gimn. II, 3) 3 p. L.

Skok w wyż start. 10: 1) Nowosad 172 cm., 2) Niezabitowski St. (Sokół) 157 cm., 3) Bieleś (Gimn. II) 157 cm.

Skok w dal start. 15: 1) Nowosad 5.89 m., 2) Niezabitowski St., 3) Cena M. (AZS. Łwów).

Skok o tyczce start. 6: 1) Kondracki i Sławek (obaj Gimn. II) po 286 cm., 3) Napela (2 p. L.).

Pchnięcie kulą start. 12: 1) Pretorius (AZS. Łwów) 10.09 m., 2) Cena, 3) Rut (Sokół).

Rzut dyskiem start. 8: 1) Chruszcz (Sokół) 29.75 m., 2) Obczarny (Sokół), 3) Rut.

Rzut oszczepem start. 16: 1) Chruszcz 45.19 m., 2) Cena, 3) Niezabitowski Tad. (Sokół).

Dzień sportowy w Oświęcimiu.

W dniu 3 maja odbyły się w Oświęcimiu zawody sportowe, w których oprócz zawodników „Strzelec” wzięli udział kluby sportowe: „Czarni”, „Polonia”, „Sola” i „Unja”, razem 29 uczestników.

Zawody rozpoczął bieg okrężny na przestrzni 5 km. Najlepsze wyniki uzyskali: Kulaczek (Sola), Lewiński i Wiśniewski (obaj ze Strzelca), Duda (Czarni) i Matcja (Unja).

Następnie odbyły się wyścigi kolarskie na przestrzni 35 km. Pierwsi przybyli do mety: Grabowski (Czarni), Paluchowski (Czarni) i Krzemień (Sola). W wyścigach kolarskich kobiet zwyciężyła na przestrzni 10 km. p. Szymonczykówna (Czarni).

Na zakończenie rozegrano zawody w pięcioboju z następującymi wynikami: 1) Neuman (Sola), 2) Kleczek (Strzelec), 3) Bellak i 4) Drozdowski (obaj Czarni). W skład komisji sędziowskiej weszli pp. kpt. Janik, Sedlak i Leibler. Nagrody honorowo wręczył przez komitetu p. starsza Zarzecki.

PILKA NOŻNA.

Wyniki rozgrywek piłkarskich w 1-szym dniu Zielonych świąt.

Królewska Huta:

Buch W. Hajduki — Warszawianka 4:1 (0:3).

Obie drużyny wystąpiły w znanych składach. Buch przeformował jedynie atak, a mianowicie Frost objął pozycję prawego łącznika, natomiast Cug przeszedł na prawe skrzydło. Gra toczyła się na rozmożen i ścisłym boisku, które uniemożliwiło przeprowadzenie obmyślanego i pla-

Mejro 175.5. Kraków, 21. IV. 1928 r.

Sztafety 4x100 m.: 1) Cracovia w składzie: „Wolski”, Irwitt, Lubaczewski, Nowosielski 47.2, 2) AZS., 3) Wisła. W przebiegu sztafeta AZS. uzyskuje nowy rekord okr. 45.0.

Sztafeta 4x400 m.: 1) Cracovia w składzie: Bukowski, Irwitt, Lubaczewski, „Wolski” 3:41.8 (rek. okr.), 2) AZS. I., 3) Wisła.

W ogólnej punktacji Cracovia zdobyła mistrzostwo okręgu, oraz puchar prezydenta miasta inż. Rollego, uzyskując 73 pkt. Na drugim miejscu kroczy AZS. (43 pkt.), na trzecim Wisła (22 pkt.), na czwartym WKS. Wawel (6 pkt.), na piątym Makkabi (1 pkt.).

Zawody pań o mistrzostwo młodzików okręgu krakowskiego.

rozegrane w dniu 13 maja na stadionie wojskowym w Krakowie były następujące wyniki:

50 m.: 1) „Hela” (Makkabi) 77.2, 2) Leńska (Crac.), 3) Mitkówna (Crac.).

Rzut oszczepem: 1) Czerska (Crac.) 27.40, 2) Kernówna (Makkabi), 3) Tabońska (Crac.).

Lekka atletyka w Jarosławiu.

Sezon rozpoczął Sokół międzyklubowym biegiem na przełaj na 3 km. w ubiegłym miesiącu, w którym wzięło udział 29 zawodników, przynosząc 1-sze miejsce jednostkowo Tyranowi z 39 p. p. w czasie 10:50.4, zaś drużynowo (4 zawodn.) 3 p. Leg. z 26 punktami. Tego samego dnia po południu odbyły się wewnętrzne zawody 39 p. p. Strzeleów lwowskich z okazji święta pałkowego, przezelem startowali członkowie P. W.

W dniu 3 maja odbyły się międzyklubowe zawody jednostkowe o celu propagandowym. Cel ten został w zupełności osiągnięty, gdyż na starcie stanęło 68 zawodników z 8 klubów (niestety brakowało zawodników Kółka sportowego Gimn. I). Wyniki były następujące:

Bieg 100 m. start. 15: Nowosad (Sokół) 11.5 s., 2) Świsłowiec (39 pp.), 3) Osiecko (Gimn. II).

nowych akcyj, stała wobec tego na słabym poziomie. Pierwsze minuty gry należało do Warszawiaków, poczem następuje gra wyrównana. Atak Ruchu pracuje jednak skuteczniej, przytem i szczelniej. Zdobywa on w równych odstępach przed pauzą trzy bramki i to przez Fosta, Sobotę i Cuga, wszystkie bramki były dla Domalskiego nie do obrony. I po zmianie pół obraz gry nie uległ zmianie a chwilami była ona nawet nudna. W drużynie gości zawiódł atak, który pod bramką gospodarzy był beznadziejny, nie wykorzystując przez to szeregu pewnych sytuacji podbramkowych. Czwartą i ostatnią bramkę dla Ruchu zdobył Kacy, honorową bramkę dla Warszawiaków strzelił Luksenburg. Publiczności około 1000 osób. Sędziował p. Baranowski z Poznania słabo.

Łódź:

Turyści — Śląsk świętochłowicki 2:1 (1:1).

Śląsk wyjechał do Łodzi w silnie osłabionym składzie, mimo to uzyskał wcale niezły wynik.

Tabela ligowych rozgrywek.

Nazwa klubu:	Ilość gier:	Pkt.: bram.	Stos.
1. I. F. C.	10	17	32:12
2. Wisła	9	14	31:11
3. Polonia	8	11	24:15
4. Pogoń	8	10	20:19
5. Warta	7	9	16:11
6. Cracovia	8	9	17:13
7. Warszawianka	8	9	13:13
8. Buch	9	9	12:17
9. Legia	8	8	18:12
10. Hasmonaea	7	7	17:15
11. Turyści	10	7	14:21
12. Czarni	7	6	12:18
13. Ł. K. S.	8	4	10:24
14. T. K. S.	7	3	13:27
15. Śląsk	10	3	8:31

Kraków (Go.):

Floridsdorfer A. C. Wiedeń — Cracovia 5:2.

Budai 33 Budapeszt — Wisła 4:2.

Łwów (Go.):

Vasas Budapeszt — Pogoń 2:0.

Poznań (Go.):

Warta — Pardubice Czechosłowacja 5:3 (2:1).

Warszawa (Go.):

Polonia — Bregittener A. C. Wiedeń 4:0.

Łódź (Go.):

Hertha Wiedeń — Ł. K. S. 2:0.

Bytom:

Amatorski K. S. Król. Huta — G9 Beuthen 2:1 (1:0).

Amatorski K. S. wyjechał bez wojskowych, czyli poważnie osłabiony, odniósł jednak zasłużone zwycięstwo. — Bramki dał Amatorskiego K. S. zdobyli Urbańczyk i Janeczka.

Siemianowice:

K. S. Siemianowice — Policyjny K. S. Katowice 2:3 (0:2).

Gra nieciekawa, stała pod lekką przewagą gospodarzy, a zwycięstwo swe zawdzięcza Policyjny K. S. swemu bramkarzowi Grządzielowi, który bronił odważnie i brawurowo. Bramki uzyskali dla Policyjnego K. S. Kisielński 2 i Klezki jedyn. Brzeziny Śląskie:

K. S. Brzeziny Śląskie — Zgoda Zgoda 2:1 (2:0).

Drużyna gości opuściła 20 minut przed końcem gry boisko, nie podporządkując się rzekomo nieślusznym orzeczeniom sędziego. Kończące:

Poznań (Go.):

Warta — Pardubice Czechosłowacja 1:0.

Warta grała drugi mecz w bardzo osłabionym składzie. W grze powyżej doznał rannania lewoskrzydłowiec Czechów Loewe, przy zderzeniu się z bramkarzem Warta Frontowiczem.

Łwów (Go.):

Hasmonaea — Vasas Budapeszt 3:1 (1:1).

Pogoń — Czarni 4:0 (2:0).

Łagiewniki:

Ognisko Młodzieży — K. S. Poniatowski

Godula 1:1 (1:1).

Drużyna gości opuściła 20 minut przed końcem gry boisko, gdyż sędzia podyktował.

Unja Kończyce — Policyjny K. S. Katowice rez. 2:1.

Wyniki rozgrywek piłkarskich w drugi dzień Zielonych świąt.

Katowice:

Floridsdorfer A. C. Wiedeń — I. F. C. 4:1 (4:0).

Gra powyższa była bardzo zajmująca i stała na wysokim poziomie technicznym, szczególnie przed pauzą, kiedy wiedeńscy pokazali swój kunszt piłkarski. Przewyżsili oni I. F. C. techniką i taktyką o całą klasę. To też do pauzy goście opanowali zupełnie boisko i zdobyli bez zbyteńnego wysiłku cztery bramki, dwie przez lewego łącznika, dalsze dwie przez środkowego napastnika i lewe skrzydło. Po przerwie goście widocznie się oszczędzali i grali z pewną rozygnacją. I. F. C. teraz ma więcej z gry i stała się zagrożona bramce gości, jednak obrona wiedeńców stoi na wysokości swego zadania i wyjaśnia pewnie żywiołowe ataki gospodarzy. Honorową bramkę zdobywa I. F. C. przez Goerlitz I. krótko przed końcem. Sędziował dość pobłażliwie p. Lahand. Publiczności ponad trzy tysiące osób.

Kraków (Go.):

Budai 33 Budapeszt — Wisła 1:0.

Warszawa (Go.):

Legia — Bregittener A. C. Wiedeń 2:2.

Łódź (Go.):

Ł. K. S. — W. A. C. Wiedeń 2:2.

wał korny, który zdawał się gościom być niesłusznym.

Królewska Huta:

KS. Powstaniec — KS. Chorzów 2:2 (2:2).

K. S. Powstaniec miał w grze lekką przewagę, której wskutek niedosporczy strzałowej swego ataku, nie umiał wykorzystać. Gra toczyła się o nagrodę, którą organizatorzy wręczyli drużynie gości.

Old boy — Old boy 11:1.

K. S. Powstaniec rez. — K. S. Chorzów rez. 2:1.

K. S. Chorzów I. ml. — K. S. Powstaniec I. ml. 2:1.

I. F. C. Katowice rez. — Policyjny K. S. Katowice rez. 3:1.

I. F. C. Katowice II. ml. — Policyjny K. S. II. ml. 2:2.

BOKS.

Wielkie zawody pięciarskie w Orzegowie.

Śląski Okręgowy Związek Boksarski polecił przeprowadzenie organizacji największych przedolimpijskich zawodów pięciarskich, najruchliwszego klubowi bokserstwu na Śląsku K. S. 27 Orzegów.

Zawody to odbędą się w sobotę, dnia 2 czerwca br. o godz. 20 na sali p. Brunona Pyki. Na ringu pojawi się 13 par, a mianowicie w poszczególnych wagach stoczą walki:

Waga musza:

Moczko, Sokół II. Katowice, mistrz Polski 1928 — Chowaniec, BK.S. Katowice.

Waga kogucia:

Nita, KS. Orzegów 27 — Pyka, BKS. Katowice.

Waga piórkowa:

Itaszynski, 09 Mysłowice — Górny, HKM. Katowice (mistrz Polski 1928 r.).

Porada, KS. Orzegów 27 — Karkosz, 09 Mysłowice.

Wybraniec, 09 Mysłowice — Kroczyk, BKS. Katowice.

Waga lekka:

Skolik, Naprzód Lipiny — Wende, 09 Mysłowice.

Wostał I, KS. Orzegów 27 — Zientek, BKS. Katowice.

Zlorzyński, KS. Orzegów 27 — Ulfing, BKS.

Waga półśrednia:

Klecha, Naprzód Lipiny — Wiczorek, Cracovia, Kraków.

Waga średnia:

Czerwien, 09 Mysłowice — Snopek, BKS. Katowice.

Zimniowski, KS. Orzegów 27 — Jokiel, Boksing, Król. Huta.

Waga półciężka:

Orzegowski I, 09 Mysłowice — Gruszka, BKS. Katowice.

Waga ciężka:

Nispeł, Heros, Berlin, wielokrotny mistrz Niemiec — Kupka, BKS. Katowice, mistrz Polski 1928.

Funkcję sędziego ringowego pełnił b. dzisie prezes P. Z. B. p. kpt. Baran, na sędziów punktowych wyznaczeni zostali pp.: Wiczorek, prezes O. Z. B., Snopek, kapitan związkowy O. Z. B. i Manjura (Naprzód Lipiny).

Funkcję sędziego mierzącego czas powierzonego p. Spiegolmanowi.

RÓŻNE WIADOMOŚCI SPORTOWE.

Mistrzostwa szermierze armii.

W ciągu dni 18—20 maja przewijała się przez wielką salę Sokoła krakowskiego moc szermierzy, która rozgrywała doroczny turniej szermierze o mistrzostwa armii polskiej. Udział w nim brali reprezentanci wszystkich oddziałów, które tylko mogły pospyścić się tem, iż liczą w swym gronie cenniejszą jednostkę szermierza.

Zawody rozgrywano w dwóch grupach: oficerskiej i podoficerskiej i we wszystkich 3 broniach, tj. szabl, szpadzie i florecie.

Wyniki są następujące: szpada (grupa oficerska): 1) por. Łaskowski (mistrz W. P.), 2) kpt. Segda, 3) kpt. Baran, 4) por. Małysko, 5) por. Zabielski i 6) por. Kowrowski.

Szpada (grupa podoficerska): 1) Zagadzki, 2) Wierzb, 3) Szelestowski, 4) Łaspedziowski, 5) Piczyński i 6) Hoffa.

Floret (grupa oficerska): 1) kpt. Segda, 2) por. Łaskowski, 3) Nycz, 4) por. Kuźnicki, 5) ppor. Suski, 6) Krzywda i 7) Ogazewski.

Floret (grupa podoficerska): 1) Zagadzki, 2) Wierzb, 3) Szelestowski, 4) Grzegorek, 5) Hoffa i 6) Buczak.

Szabla (grupa oficerska): 1) Nycz, 2) Łaskowski, 3) Segda, 4) Zabielski, 5) Kuźnicki.

Szabla (grupa podoficerska): 1) Zagadzki, 2) Wierzb, 3) Adamski, 4) Szelestowski, 5) Grzegorek.

W ogólnej kombinacji (tj. szabla i szpada) mistrzem armii polskiej został por. Łaskowski (Centralna szkoła gimnastyki i sportów w Poznaniu), który zdobył 11 punktów, po nim kroczy na drugim miejscu kpt. Segda (Szkoła Żandarmerji Grudziąd) z 9 punktami, potem idzie por. Zabielski (Szkoła G. i S. w Poznaniu). W kombinacji w grupie podoficerskiej najlepsze rezultaty w kombinacji osiągnęli 1) Zagadzki, 2) Wierzb i 3) Szelestowski.

rach. — Na program uroczystości złożyły się wzorowe pokazy lekcyj gimnastyki oraz gier sportowych i pływów. Z powodu dotkliwego zimna i deszczu część sportowa została odwołana. Całość bardzo starannie przygotowana i szkoda tylko, że fatalna pogoda była postrachem dla rodziców, którzy mogli podziwiać pracę wychowawczyń na polu W. F. w szkole.

Indyje finalistą olimpijskim Turnieju hokejowego.

Przy wspaniałej słonecznej pogodzie rozegrał się w dniu 26 maja po południu w studjoni olimpijskim w obecności około 40.000 widzów finał w olimpijskim turnieju

Kurs przodowników „drużyn Jordnowskich” w Brzezina Śląskich.

Po ukończeniu zawodów odbyła się Akademia Szermierza z udziałem szeregu zawodników, poczem wygłosił przemówienie dowódca 6 dyw. piechoty gen. Smorawiński, który rozdał też nagrody. Na wyróżnienie zasługują oprócz uczniów fехmistrz Linnenmanna, także uczniowie Centralnej Szkoły Ginn. i Sportów, pozostający pod kierunkiem por. Łaskowskiego. Wyróżnili się także i nasi reprezentanci na Olimpiadę w pięcioboju nowoczesnym, wśród nich i kpt. Baran, który niespodziewanie odniósł taki sukces, jak zwycięstwo nad kpt. Segdą w szpadzie 2:0. Ppor. Sułki i wachmistrz Grzegorek otrzymali nagrody za najpiękniejsze walki.

Zawody szkół średnich.

W dniu 25 maja odbył się uroczysty dzień W. F. Liceum Żeńskiego w Katow.

hokejowym, do którego stanęły drużyny Indji i Holandji oraz Niemiec i Belgii. Na trybunach obecni byli przedstawiciele władz, oraz liczni członkowie korpusu dyplomatycznego. Naprzód grali Niemcy 0:3 niżej z Belgją i wygrali zaś Niemcy 3:0 (1:0). Indje zaś pokonały bezapelacyjnie Holandję 3:0.

Z Olimpiady.

Onegdaj rozpoczął się olimpijski turniej piłkarski, który przyniósł następujące wyniki:

Belgia — Luksemburg 5:3.

Niemcy — Szwajcaria 4:0.

Portugalia — Chile 4:1.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY

Zawody w strzelaniu z broni małokalibrowej w Pszczynie.

Z inicjatywy K. I., a przy wydatnem poparciu finansowem Pow. Komitetu W. F.

i P. W. odbyły się w dniu 20. V. br. zawody strzeleckie w Pszczynie z karabinków 6 m/m. Mausera. Na strzelniczy Bractwa Strzeleckiego. Odległość 150 metrów, tar-

eza 10 pierścieniowa o średnicy 50 cmtr., postawa stojąca: 3 strzały z oparciem i 3 bez oparcia.

Do zawodów stanęło 291 zespołów po 5 ludzi z każdego oddziału p. w., 13 amio-wiczów 2 hufce szkolne p. w., 13 oddziałów Zw. Powst. 81, 6 oddziałów Związku Strzeleckiego, 5 oddziałów Młodzieży Wiejskiej P. W., 2 oddziały „Sokoła” i 1 oddział Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej.

W zawodach mogli brać udział członkowie p. w. i tylko przedpoborowi.

Ponieważ borygarę udział w zawodach spotkali się na strzelnicy po raz pierwszy z odległości 150 metrów (co było konieczne ze względu na urządzenia strzelnicze) wyniki strzelna były dosyć mierne.

Pierwsze miejsce zajął zespół Związku Strzeleckiego z Ławek osiągając 490 pkt., który temsamem zdobył nagrodę wędrowną (puchar srebrny) ufundowaną przez gminę Tychy, jako przechodnią, oraz na własność oddziału karabinek 6 m/m. Simson, każdy natomiast z zawodników otrzymał żeton złoty. Drugie miejsce i żetony srebrne otrzymał zespół Związku Powstańców Śląskich z Kryr, trzecią i żetony brązowe z Krasów i wreszcie czwartą i dyplomy zespół Zw. Strzeleckiego z Łędzin.

Indywidualnie najlepsze wyniki osiągnęli: 1. Dejas Emil, Zw. Strzel. Ławki: 222 punkty; 2. Mroziak Augustyn, Zw. Strz. Radostowice: 192 punkty; 3. Mainka Eryk, Zw. Powst. 81. Tychy: 192 pkt. i 5. Zółneczko Jan, Zw. Strzel. Łędziny: 160 pkt. Wymienieni otrzymali dyplomy.

Nagrody wręczył zawodnikom p. starosta Dr. Zaleski.

W czasie zawodów urządził równocześnie Powiatowy Komitet W. P. i P. W. w ogrodzie obok strzelnicy zabawę ludową, podczas której przygrywała orkiestra Zw. Strzeleckiego z Czechowic.

Uroczyste zakończenie I-go kursu doszkolenia oficerów rezerwy w Król. Hucie.

W czwartek dnia 10 maja br. odbyła się w Kole Związku Oficerów Rezerwy w Królewskiej Hucie uroczyste zakończenie pierwszego 3-miesięcznego kursu doszkolenia oficerów rezerwy.

Na uroczystości raczyli przybyć z ramienia Władz wojskowych na Śląsku p. generał Dr. Zajac, dowódca 23 Dyw. Piechoty, p. plk. Szyling i p. mjr. S. G. Platowiec z Katowic, p. plk. Dr. Wolkowicki, Dea

75 p. piech. na czele lieznego grona oficerów zawodowych tegoż pułku, którzy przeważnie pełnili funkcję wykładowców na kursie, oraz p. plk. Hülka, Komendant tut. P. K. U. z Katowic przybyli również 3 delegaci Zarządu Okręgu 81. Zw. Oficerów Rezerwy, natomiast z Kola miejscowego stawiło się blisko 70 oficerów rezerwy.

Prezes Kola p. plk. rez. inż. Dalbor, witaając Reprezentantów Władz wojskowych, przybyłych gości i członków Kola, podziękował w gorących słowach p. plk. Wolkowickiemu za zorganizowanie kursu przez Dowództwo 75 p. — Kurs, woląc poświęcenia tyle trudu jaknajwyższej współpracy i pomocy ze strony pp. wykładowców-instruktów, wydanie podniósł poziom wyszkolenia kadry oficerów rezerwy, która ze swej strony przez liczne uczestniczenie i odpowiedni zapal zawiązczać oficerom 75 p. możliwość zapoznania się z obecną metodą szkolenia w wojsku oraz zorientowanie się w technice wojennej, jaką armia w ostatnich latach sobie przyswoiła.

P. Prezes Kola zaakcentował, że jakkolwiek okres trwania kursu w stosunku do materiału do przerobienia był może za krótki, to jednak należyty dobór wykładowców, tudzież fachowe opracowanie programu wzbudziły najwyżej zainteresowanie u członków Kola i sprawiły, że kurs urzeczywistnił pokładane w nim nadzieje. Kurs, który z powodu powołania w najbliższych dniach lieznego zastępu członków na ćwiczenia wojskowe już obecnie zakończono, daje po uzyskaniu już obecnych wyników gwarantuje, że w tym kierunku rozpoczęta współpraca między oficerami zawodowymi i rezerwowymi kontynuowana na przyszłość rokaje najlepsze nadzieje.

Z kolei podkreślił p. generał Dr. Zajac z zadowoleniem samorządność akcji Kola w Królewskiej Hucie, które jako pierwsze na Śląsku rozpoczęło planową pracę i poświęciło sprawię przygotowania oficerów rezerwy do ich zadań, tak ważnych szczególnie tu na Kresach, należyte zrozumienie oraz wyraził uznanie dla pilności uczestników kursu, którzy mimo swych lieznych zajęć zawodowych znaleźli czas i ochotę na uzupełnienie względnie przypomnienie sobie wiadomości wojskowych. P. Dowódca dywizji zapewnił następnie

oficerów rezerwy, że zarówno on jak i jego podwładni stale chętnie służą będą Z. O. R. pomocą i potrzebne poparciem, oraz wyraził życzenie, żeby praca tak dobrze zapoczątkowana w Królewskiej Hucie znalazła swój odpowiednik i swych naśladowców w całym Związku Oficerów rezerwy.

Kończąc podkreślił p. generał, że kurs ten lepiej jak jakakolwiek inna rzecz, przyczyni się do zbliżenia się oficerów zawodowych z oficerami rezerwy, a to dla Państwa i armji na również pierwszorzędne znaczenie.

Pod koniec szczegółów dotyczących kursu przez por. rez. Borzym, a mianowicie, że na 45 zgłoszonych uczestników 36 regularnie uczęszczało na kurs, że ogółem odbyło się 17 wykładów przeciętnie 2-godzinnych (w tem 4 wykłady i ćwiczenie pokazowe, 5 ćwiczeń aplikacyjnych i jedno szkolne strzelanie) wręczył p. plk. Dr. Wolkowicki 36 uczestnikom kursu zaświadczenie o odbyciu kursu.

Po części oficjalnej zaprosiło Kolo swych miłych gości na skromną kolację, która odbyła się w dolnych salach Hotelu Polskiego, podczas której przygrywała orkiestra 75 p.

W czasie kolacji wygłoszono kilka toastów i tak p. plk. rez. Dalbor na cześć armji w ręce p. generała Zajaca, p. plk. Wolkowickiego na pomyślność Kola Z. O. R. w Królewskiej Hucie w ręce p. plk. rez. Dalbora, por. rez. Borzym na cześć Komendy Kursu w ręce p. plk. Wolkowickiego, mjr. em. Laskowski na cześć p. Marszałka Piłsudskiego, oraz por. rez. Żygałowicz na zdrowie pp. Wykładowców w ręce p. mjr. Żytwieńskiego.

Wieczór ten, spędzony przy miłej koleżeńskiej pogawędce, przetrząsnął się w nadzwyczaj serdecznym nastroju do późnej nocy. Z prawdziwym żalem żegnano odjeżdżającego już o północy do Katowic p. generała Zajaca, którego tut. Kolo poraz pierwszy miało zaszczyt pościć u siebie.

Uroczystość, — która dzięki licznemu przybyciu oficerów zawodowych i oficerów rezerwy, dzięki sprawnej organizacji zaopiniowała wszystkim obecnym, gdyż z niej było życie, siła i zrozumienie najważniejszych zadań i obowiązków, które ciążyą na oficerach jako czołowej grupie obrońców Ojczyzny, — pozostanie długo w pamięci tych wszystkich, którzy na nią przybyli. Tutajże Kolo Z. O. R. natomiast dało armji i społeczeństwu nowy dowód swej żywotności, swej celowej i wytrwałej pracy w kierunku zrealizowania zadań, wytkniętych statutem i ideologią Z. O. R.

Marsz sztafetowy Cieszyń — Bieleko o mistrzostwo oddziałów p. w. powiatu Cieszyń.

Powiatowy Komitet P. W. i W. F. w Cieszynie pod przewodnictwem Pana Starosty Dr. Kisiny Józefa urządził podobnie jak w roku ubiegłym w dniu 3-go maja marsz sztafetowy na przestrzeni Cieszyń-Bieleko. Marsz miał na celu sprawdzić sprawność fizyczną członków p. w. oraz podkreślić jednocześnie się pracy p. w. powiatu cieszyńskiego z Dowództwem 21. d. p. g., mającem swą siedzibę w Bieleku. Cała przestrzeń wynosiła 35 km. przy 370

metr. wzniesienia. Każda sztafeta składała się z 8 zawodników, przebiegających swój odłamek z karabinem oraz ekwipunkiem patrolowym.

Do zawodów stanęły 23 sztafety, w tym jedna żeńska, należąca do Związku Powstańców Śląskich w Cieszyźnie. Wszystkie sztafety przybyły do mety, przyczem pierwsze miejsce zdobyła sztafeta Związku Strzeleckiego w Skoczowie w czasie 2 godzin 41 minut 30 sekund. Drugie miejsce uzyskała sztafeta Państwowej Szkoły Handlowej w Cieszyźnie (zeszłoroczny zwycięzca) w czasie 2 god. 52 min. 25 sek., zaś trzecie miejsce zajęła sztafeta Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Pogorzu w czasie 2 godzin 58 min.

Zwycięska sztafeta otrzymała puchar jako nagrodę przechodnią, uczestnicy tejże uzyskali żetony póżłacane, zaś Związków plakietki. Zawodnikom, którzy zajęli drugie i trzecie miejsca, wręczono również żetony a dzielnym zawodnikom dyplomy sportowe.

Z uznaniem należy podnieść udział w marszu liczący sztafet Związku Strzeleckiego oraz sztafety żeńskiej pochodzącej ze Sokoja Zm. Powst. Śl. w Cieszyźnie, kierowanej z wielkim zapałem przez p. Zagórową.

Organizacja marszu spoczywała w rękach oficera w. p. 4. p. s. p., któremu w wielkim stopniu pomócili byli członkowie poszczególnych sekcji pow. Komitetu z p. prof. Adamczykiem Janem, p. prof. Madejem Janem oraz dyr. Rokicińskim Janem na czele.

święto sportowe młodzieży szkolnej w Tarnowskich Górach.

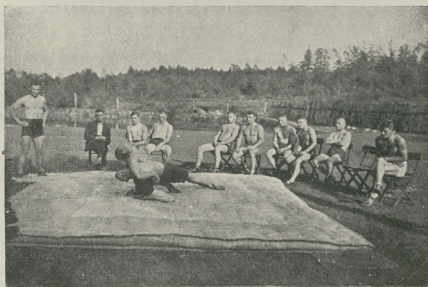
Państwowe gimnazjum żeńskie, męskie i państwowe seminarjum nauczycielskie w Tarnowskich Górach urządziły wspólnie zalednowe „święto sportowe młodzieży” w dniu 12 maja na boisku seminarjum. W święcie tem wzięło udział 447 chłopców i 26 dziewcząt.

O godz. 8-iej rano odpoculi młodzież pięcni „Boże, coś Polskę”. Bezpośrednio potem przeprowadził nauczyciel wych. fiz. seminarjum p. Baliszecki pokazując lekcję gimnastyki z II kursu, następnie pan Śalwiński z chłopcami wieku przejściowego. Z powodu ciężkiej choroby p. Mrazkówny lekcji z uczennicami gimnazjum nie było.

Od godz. 8,30 do 12,30 przeprowadzony został pięciobój i bieg 100 m., skok w dal, skok w wyż, rzut dyskiem oburęcz i rzut granatem oburęcz — jako zawody międzyklasowe dla chłopców, oraz trójboj (dysk oburęcz, skok w wyż i bieg 60 m.) dla dziewcząt. W pięcioboju IV. kursu semin. uzyskał (na 500 osiągniętych) 354 pkt., kurs V. semin. — 314, kurs III. — 251, kl. VI. gimn. — 185, kurs II. — 181, kl. V. gimn. — 151, kl. VII. gimn. — 107, kl. IV. A. gimn. — 100, kurs I. semin. — 96, kl. IV. B. — 82. Każda klasa wystawiła 10 zawodników (razem 100). Punktacja, jak na zawodach międzyuczelnianych, najwyżej się odrył dnia 2 czerwca br. w Król. Hucie. Drużyna gimnazjum żeńskiego zdobyła w trójboju 131 pkt. na 300 osiągniętych. Uczniowie niższych klas gimnazjum i starszych „gimnazjów” zabawiali się grą „w dwa ognie”.

Po południu odbyły się rozgrywki międzyklasowe i międzyszkolne w palanicy, latającej i koszykowej.

Latajka — Gimnazjum żeńskie — IV. kl. gimn. męsk. 30—19.

Obóz przedolimpijski Zapaśników w Muchowcu-Dolina Szwajcarska pod Katowicami.

Palant — Seminarjum I. druż. — Sem. II. druż. 2—0.
Koszykownia — Gimn. żeńskie — IV. kl. gimn. męsk. 6—0. Semin. kurs II. — V. kl. gimn. 1—0. Semin. kurs III. — VI. kl. gimn. 6—1. Semin. kurs IV. — VII.

kl. gimn. 3—1. Gimn. Tarn. Góry — Gimn. Szarlej 3—1. Semin. Tarn. Góry — Gimn. nat. przyrodn. Król. Huta 4—0.

Gra była bardzo emocjonująca. Stała na wysokim poziomie. Zwycięstwo semi-

narium nad gimnazjum ciężko wypracowane. Na boisku tak wśród graczy, jak i publiczności panowała zupełna cisza. Świadczyło o wielkim napięciu, w jakie wpłynęła wszystkich ta piękna, stylowa i dżentelmeńska gra.

WALNY ZJAZD POLSKICH NARCIARZY

W niedzielę 20 maja obradowali w Katowicach delegaci 10-go zjazdu Polskiego Związku Narciarskiego. Poza delegatami z Krakowa, Warszawy, Zakopanego, Nowego Targu, Katowic i Rybnika obecni byli na zjeździe w charakterze gości i reprezentantów pp.: gen. Przedzieckiej, dowódca dywizji górskiej z Bielska; płk. Orwid Ryklesan z ramienia D. O. K. 5, komisarz Wójcik z głównej komendy policji Województwa Śląskiego i insp. Pieruchę ze starostwa katowickiego. Obrady zjazdu zajął prezes P. Z. N. płk. Boliowski krótkim zarysem dokonanych przez Związek prac, które sprawiły, że na ostatniej Olimpiadzie narciarskiej w St. Moritz narciarz polski stał do zawodów jako równy z równymi, jako grójny i zarazem poważny konkurent do czołowego miejsca wśród światowej braci narciarskiej. Zasługę to również tak władze cywilnych, jak i wojskowych, które wysiłki zarządu P. Z. N. wydatnie popierały. Aby dać wyraz wdzięczności za tę pomoc, zjazd wybrał na przewodniczącego obrad p. gen. Przedzieckiego, którego osobiste wysiłki dla rozwoju narciarstwa polskiego również są ogółowi narciarzy polskich znane, jak i należyte oceniane.

Z kolei przystąpił zjazd do wystąpienia referatów, których było kilka. Jako pierwszy wygłosił referat na temat: „Narciarstwo Śląskie i jego potrzeby” p. Kazimierz Załuski. Referent wskazywał na szybkie demokratyzowanie się sportu narciarskiego podkreślił, że sport ten na Śląsku znalazł licznych zwolenników nie tylko wśród starszych generacji, ale również wśród młodzieży pracującej i szkolnej. Widomą oznaką popularności sportu narciarskiego na Śląsku są nie tylko oddziały narciarskie policji wojewódzkiej, ale również fakt, że w niektórych wioskach dziatwa ulaje się do szkół zimowa praca na nartach własnego wyrobu. Aby rozwój tego sportu na Śląsku utrwalił i dać mu zdrowe podstawy, koniecznym jest stworzenie jeszcze dogodniejszych połączeń kolejowych przemysłowej części Śląska z jego częścią górzystą, dając wybudowanie skoczni na Baraniej Górze, potaniecie opłat w schroniskach i udostępnienie zakupu sprzętu narciarskiego.

Drugi referat „O propagandzie i turystyce narciarskiej” wygłosił p. Stanisław Facher, kapitan związkowy, dając zarys projektów organizacyjnych i podstaw, na których winna się oprzeć dalsza popularyzacja sportu narciarskiego.

Trzeci referat: „O organizacji wiejskich ośrodków narciarskich na Podhalu” wygłosił dr. F. Pajerski.

Czwarty i ostatni referat wygłosił prezes plk. Bobkowski, zaznając delegatów z dokonaniem dotychczas wstępnych przesmy do międzynarodowych zawodów narciarskich, jakie w lutym 1929 r. odbędzie się w jednej z miejscowości górskich w Polsce. Należy się liczyć z tem, że w zawodach weźmie udział do 300 narciarzy z całego świata, co nakłada na narciarstwo polskie obowiązek nie tylko sprawnego zorganizowania zawodów, ale i godnego przyjmowania zagranicznych gości. Po wysłuchaniu sprawozdań z całorocznej działalności władz związkowych i udzieleniu absolutorium zarządowi na wniosek gen. Przewodniczącego drogą akklamacji powołano dotychczasowemu zarządowi dalsze sprawowanie obowiązków w dowód uznania za pracę dotychczasową, prowadzoną z korzyścią dla ruchu narciarskiego w Polsce.

Wolne miejsca w zarządzie obsadzono ppł. mjr. Ziętkiewiczem i dr. Pajerskim. Delegatem ze Śląska do władz związkowych został p. Kazimierz Żeluski. Wybór miejsca przyszłego zjazdu pozostawiono do uznania zarządowi, przy czem nie jest wykluczone, że zjazd odbędzie się w Wilnie.

Zawody sportowe młodzieży szkół średnich na Stadjnie w Król. Hucie.

W trzeci dzień zawodów o mistrzostwo szkół średnich odbyły się rozgrywki olimpijskie.

naryjne na międzyszkolne święto sportowe w koszykówce i palencie.

W koszykówkę rozegrali:

Sem. Naucz. Sosnowiec — Gimn. Rzeszenia Rudz. Sosnowiec 3:0 (2:0).

Gimn. Mikołów — Semn. Nauczyciel. Pszczyna 0:4 (0:2).

Gimn. Klas. Król. Huta — Sem. Naucz. Pszczyna 2:1 (2:0).

Gimn. Klas. Cieszyn — Sem. Naucz. Sosnowiec 1:3 (0:0).

Gimn. Klas. Król. Huta — Sem. Naucz. Sosnowiec 4:2 (3:2).

Do finału z powyższej eliminacji wchodzi Gimnazjum Klasyczne w Królewskiej Hucie.

W palencie:

Gimn. Żory — Gimn. Klas. Cieszyn 0:2 (0:1).

Szkoła Mechaniczna Król. Huta — Gimnazjum Król. Huta 0:3 (0:0).

Semin. Naucz. Sosnowiec — Gimn. Sosnowiec 3:2 (2:0).

Gimn. Mikołów — Seminarjum Naucz. Pszczyna 0:2 (0:2).

Gimn. Klas. Król. Huta — Gimn. Klas. Cieszyn 3:0 (1:0).

Semin. Naucz. Sosnowiec — Semin. Naucz. Pszczyna 0:5 (0:2).

Gimn. Klas. Król. Huta — Sem. Naucz. Pszczyna 0:3 (0:2).

Do finału z powyższej eliminacji wchodzi Semin. Naucz. w Pszczynie.

Terminy mistrzostw wojskowych.

Organizacją tegorocznych zawodów sportowych o mistrzostwo armii zajmuje się D. O. K. V. Kraków. Zawody te odbędą się w następujących terminach:

28 i 29 lipca — zawody pływackie;

14—16 września — pięciobój nowoczesny;

19 i 20 września — pięciobój wojskowo-sportowy;

21—23 września — zawody lekko-atletyczne.

Pierwsze olimpijskie rozgrywki piłkarskie.

W pierwszych olimpijskich rozgrywkach piłkarskich zanotowano odrazu wielką, sensacyjną niespodziankę, mianowicie reprezentacja Niemiec pokonała w stosunku 4:0 reprezentację Szwajcarii, finalistki paryskiego turnieju olimpijskiego. Porażki Szwajcarii, szczególnie tak wysokiej, nikt się nie spodziewał, przypuszczano bowiem ogólnie, że Szwajcarija i na tej olimpiadzie odegra poważną rolę.

W pozostałych rozgrywkach, zgodnie z przewidywaniami, Portugalia zwyciężyła Chile 4:2, zaś Belgia pokonała Luksemburg 5:3. Dalsze rozgrywki zapowiadają się ogromnie interesująco i przyniosą zapewne jeszcze niejedną niespodziankę.

**CZYTAJCIE
„NA STRAŻY“**

Hurt

Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich,

Detail

Sp. z o. o. — Oddział w Katowicach

poleca

**codziennie świeże masła, jaja, sery, po cenach konkurencyjnych, —
Na składzie maszyny mleczarskie najlepszego systemu
„ALFA-LAVAL“ oraz wylegarki.**

Składy, sklep i biura mieszczą się **jedynie** ul. Kościuszki nr. 28 — Telefon 894

Adres dla depesz: „MLECZARSKIE“ Katowice. — Proszę uważać na adres.

**Masło i jaja standaryzowane. Towar świeży wprost od
producentów.**

Odsprzedawcom rabat!

Odsprzedawcom rabat!

Centralna Komisja Dostaw

Związku Harcerstwa Polskiego

Warszawa, ul. Traugutta 2

tel. 145-54 :: P. K. O. konto 536

dostarcza ze składu i na zamówienia

Całkowity Ekwipunek dla Przysposob. Wojsk Młodzieży

Bluzy, spodnie, pasy, furatki, obuwie i t. p.
Namioty, śpiwory, koce, plety, różka polowe i t. p. ..
Koty polowe, kubły brezentowe naczynia obozowe i t. p. ..
Toporki, saperki, kilofy, linki i t. p. ..
Tornistry, plecaki, chlebaki, worki brezentowe do brudnej białizny i t. p. . . . .

Nadto wszelkie artykuły z dziedziny sportu, wychowania fizycznego turystyki i t. p.

CENNIKI NA ŻĄDANIE.

WYSYŁKA NA PROWINCJĘ ZA POBRANIEM.

Ubrania zawodowe, płachty nieprzemakalne, koce nieprzemakalne dla koni, guma i asbest — Dostawa wszelkich materiałów technicznych dla kopalń, hut i fabryk

Noczyński, Katowice

Sp. z ogr. odp. — ulica Marjańska Nr. 18 a

Biurowo Techniczno-Handlowe

Telefon Numer 520.

Skrzynka pocztowa Nr. 414.

Najstarsza krajowa sztuczna farbiarnia, pralnia chemiczna i zakład czyszczenia dywanów

Józefa Rottera, Bielsko Biała

przyjmuje wszelką garderobę, uniformy, dywany, firanki, portjery, koldry, hally, obrusy itd. do chem. czyszczenia i farbowania, zapewniając P. T. Publiczność o najsolidniejszym wykonaniu i obsłudze. **Biura przyjęcia:** Katowice Dyrekcyjna 6, Król. Huta Piłsudskiego 1, Sosnowice Warszawska 16, Cieszyn Głęboka 59, Bielsko Jagiellońska 3, Pszczyna ulica Kolejowa 1, Żywiec M. Kasztelnikowa (Dom towarowy) Siemianowice ulica Byłomska Nr. 6.

Rok założenia 1899.

Dom Sportowy Stadion

Grodzka Nr. 26. **KRAKÓW** Telefon Nr. 1566.

Wzrastający z każdym dniem ruch wychowania fizycznego wymaga coraz to większego zapotrzebowania sprzętów sportowych, przeznaczonych do użytku sportów letnich, oraz zimowych.

Dzięki temu zrozumieniu ważności sportu, zapotrzebowania na sprzęty sportowe tak wzrosło, że byliśmy zmuszeni nawiązać kontakt z najpoważniejszymi firmami zagranicznymi, jak i również założyć własne warsztaty na poszczególnych przybyrach sportowych, których fabrykacja jest oparta na własnych wyrobach zagranicznych.

Ogół sportowców oddający się z zamiłowaniem grze w tenisa przyjął z wielkim zadowoleniem wiadomość, że założyliśmy własną fabrykę rakiet tenisowych, jedyną dzisiaj w Polsce, a nie ustępującą w jakości fabrykatom angielskim. Dążeniem firmy istniejącej od r. 1898 jest zasłużyć sobie na zupełne zaufanie ze strony Szan. Odbiorców, a liczne uznania dziękczynne ze sfer wojskowych, oraz szkół, dają rękojmię o jakości towarów, oraz solidnej obsłudze.

POLEGA W WIELKIM WYBORZE:

Przybory sportowe jak: Piłki nożne różnego rodzaju. Koszulki footballowe. Buty footballowe. **Przybory do lekkiej atletyki:** Oszczep. Liny. Kije do palanta. Stoper. **Przybory do tenisa:** Rakiety. Futerały do rakiet. Buciki tenisowe. **Przybory do boksu.** Rękawice. Gruszkowe piłki. Kompletnie piłki. Buciki. Aparaty ściennie. **Przybory do szermierki:** Szable. Nigłowane. Maski. Florety. **Przybory do walki na bagnety.** Karabiny. Napierśniki. Maski. Rękawice. **Artykuły różne:** Koszulki dla cyklistów. Spodnie dla cyklistów. Ochraniacze gołeni do hokeja. Piłki hokejowe. Amerykańska guma do zucia.

WARUNKI SPRZEDAŻY I DOSTAWY:

Wszystkie uskutecznią się na koszt i ryzyko odbiorcy. Koszta opakowania zostają po własnej cenie obliczone. Dostawa loco Kraków. Za zaliczką wysyłamy tylko po otrzymaniu zadatku **UDZIELAMY RÓWNIEŻ ULG W PŁACENIU.**

AUTO Sp. z ogr. odp.

Autoryzowane przedstawicielstwo
„FORD MOTOR COMPANY”
w Sosnowcu ul. Piłsudskiego telef. 357.

poleca

auta osobowe podwozia ciężarowe Fordsony, jak również posiada duży wybór części zapasowych do samochodów Forda i Fordsona, oraz a k e s o r j a samochodowe

Fabryka stalówek

i artykułów dla potrzeb biurowych

Józef Rode

Tarnowskie Góry (Górny Śląsk)

poleca

stalówki wszelkich wielkości, dziurkacz 7/8 cm zamki do teczek, mechanizmy do segregatorów, ścisłaczki do listów i t. p. — Wszelkie inne wyroby metalowe, wedle nadestanych wzorów i szkiców.

Kino Rialto

1. Za więziennym murem

Magda Sonja, Werner Kraus

2. Dusze dziecięce oskarżają was

Jerzy Sym, Albert Steinruck,
Claire Romer.

Katowice

ulica świętego Jana 24 telefon 831.

FABRYKARNIA I CHEMICZNE ZAKŁADY CZYSZCZENIA

CURT MÜLLER

Fabryka Szarłej, ul. Piekarska 13. - Tel. 111.

poleca się

na sezon wiosenny Szan. Klienteli do czyszczenia i farbowa-
nia wszystkich rzeczy wchodzić w zakres powyższej branży

FILJE:

Katowice, ul. Warszawska 3, - Tel. 1697. Mysłowice, ulica
Pszczynska 1. Żalęże, ul. Mickiewicza 17. Król. Huta. ul.
Wolności 26. Wielkie Hajduki, ul. Kościelna 14. Szopienice
ul. Szosowa 1. Pszczyna, Nowy Targ 3. Rybnik, ul. So-
bieskiego 20. Mikołów, ulica Krakowska 5. Siemianowice
ul. Bytomska 7. Tarn. Góry, ul. Zamkowa 2 i ul. Dworcowa 11

Nad wszystkimi
góruje

W sile pienienia i skuteczności
niedosiągnięte!

„Ben-Hur“

**Powieść historyczna z cza-
sów Jezusa Chrystusa, bo-
gato ilustrowana Cena
egz. oprawnego 7,50 zł.**

**Do nabycia w Wyd. K. Miarki
w Mikołowie i w Księgarniach.**

Karol Dominik

FABRYKA MEBLI

w Tarnowskich Górach

Rok założ. 1886. — Telefon 536.

Największy magazyn mebli poczynszy
od zwykłych aż do najwytworniejszych.

J. Smoczyk KATOWICE

3 Maja 7, tel. 1494

Zegarki kieszonkowe, na rękę, ściennie i stojące
Biżuteria złota i srebrna, platery.

Puchary, żetony, nagrody sportowe i zegarki
do biegu :: Warsztat reparacyjny w domu.